

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 29 januari 2018

Uw brief van:
Uw kenmerk: 20170091
Ons kenmerk: 49.291/I/PN
[...]

[...]

Betreft: voorontwerp van wet tot invoering van het Belgisch Scheepvaartwetboek

Mijnheer de Staatssecretaris,

In zitting van 26 januari 2018 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, uw vraag om advies over het voorontwerp van wet tot invoering van het Belgisch Scheepvaartwetboek. Dit voorontwerp heeft onder meer tot doel om het gebruik van het Engels een wettelijke basis te geven in de Belgische scheepvaart. De artikelen waarin het gebruik van de talen wordt geregeld, betreffen de artikelen 1.2.2, 1.2.3, 2.1.26, 3.2.5, 3.2.10, 3.2.11, 3.2.12, 3.2.23, 4.2.10, 8.2.55 en 8.2.57 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek en artikel 45 van het voorontwerp.

Overeenkomstig artikel 60, § 1, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) is de VCT enkel bevoegd voor de controle op de naleving van de SWT en de daarmee overeenstemmende uitvoeringsbesluiten.

De artikelen 1.2.2 en 1.2.3 van het in ontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek regelen een afwijking op de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen bij de bekendmaking van de akten van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en van de wijzigingen van bepaalde internationale verdragen en akten.

De artikelen 4.2.10, 8.2.55 en 8.2.57 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek en artikel 45 van het voorontwerp hebben betrekking op het gebruik van het Engels in gerechtszaken in het kader van de scheepvaart. Deze artikelen zijn afwijkingen of wijzigingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Aangezien de artikelen 1.2.2, 1.2.3, 4.2.10, 8.2.55 en 8.2.57 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek en artikel 45 van het voorontwerp geen betrekking hebben op het regelen van het gebruik van de talen in bestuurszaken, acht de VCT zich onbevoegd om een advies uit te brengen over deze artikelen.

In de artikelen 2.1.26, 3.2.5, 3.2.10, 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek wordt wel het gebruik van de talen in bestuurszaken geregeld. Ten aanzien van deze artikelen heeft de VCT de volgende opmerkingen.

- a) In de artikelen 2.1.26, 3.2.5, 3.2.10, 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek worden afwijkingen gecreëerd op de SWT. De mogelijkheid van de wetgever om een afwijking te voorzien op de verplichtingen van de SWT staat met zoveel woorden vermeld in artikel 1, § 1, 1° SWT. Het komt derhalve aan de wetgever toe om te oordelen over de opportuniteit om van de SWT af te wijken en, *in casu*, over de opportuniteit van een wettelijke basis van het gebruik van het Engels in de Belgische scheepvaart.
- b) De artikelen 3.2.5, 3.2.10, 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek zijn een uitvoering van verplichtingen opgelegd vanuit de Europese Unie of vanuit internationale verdragen.

Artikel 3.2.5 van het in voorontwerp bevindende Belgische Scheepvaartwetboek is de omzetting van artikel 6 van de Richtlijn 2009/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme verzekeringen in het nationaal Belgisch recht.

De artikelen 3.2.10, 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek moeten gelezen worden in het kader van de volgende internationale verdragen die de Belgische Staat heeft ondertekend: het Internationaal Verdrag inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor olieverontreinigingsschade (CLC-Verdrag 1992), het Internationaal Verdrag van 2001 inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door bunkerolie (het BUNKER-verdrag), het Internationaal Verdrag van Nairobi inzake de verwijdering van wrakken (WRC-verdrag) en het verdrag van Athene van 2002 betreffende het vervoer van passagiers en hun bagage over zee (PAL-verdrag).

Volgens deze internationale verdragen dienen scheepseigenaren in bezit te zijn van certificaten waarin de naleving van de door het verdrag aan hen opgelegde verzekeringsverplichtingen wordt bekendgemaakt. De betrokken internationale verdragen bevatten de volgende regels ten aanzien van het gebruik van de talen in deze certificaten:

- het certificaat wordt gesteld in de officiële landstaal of één van de officiële landstalen van de uitreikende Staat.
- wanneer de gebruikte taal niet het Engels, het Frans (of het Spaans) is, bevat de tekst een vertaling in één van deze talen;
- in dat laatste geval en, wanneer de Staat zo oordeelt, kan de officiële taal van deze Staat worden weggelaten.

- c) Artikel 2.1.26 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek versoepelt de inschrijving van de akten in het zeeschepen- of binnenschepenregister door ook akten opgesteld in de Engelse taal te aanvaarden. Volgens dit artikel kan een akte wel enkel worden ingeschreven, indien zij alvorens werd geregistreerd overeenkomstig het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten. Artikel 3 van dit wetboek bepaalt het volgende: “Wordt een in een andere taal dan de landstalen gestelde akte of geschrift ter registratie aangeboden, zo kan de ontvanger eisen dat, op de kosten van de persoon die de formaliteit vordert, een door een beëdigde vertaler voor echt verklaarde vertaling daaraan wordt toegevoegd.”

Zonder een wijziging van artikel 3 van het Wetboek der registratie, hypotheek en griffierechten heeft de versoepeling door de aanvaarding van Engelse akten in artikel 2.1.26 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek geen gevolg. Op grond van dat artikel 3 kan er immers nog altijd een beëdigde vertaling naar één van de landstalen van de akte door de ontvanger worden vereist bij de registratie overeenkomstig Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten. Aangezien de registratie één van de voorwaarden is om de betrokken akte te kunnen inschrijven, garandeert de versoepeling in voorgesteld artikel 2.1.26 dus niet dat een Engelse akte altijd zonder beëdigde vertaling kan worden ingeschreven in het zeeschepen- of binnenschepenregister.

- d) Artikel 2.1.26 van het in voorontwerp bevindende Belgische Scheepvaartwetboek heeft enkel gevolgen ten aanzien van welke akten in aanmerking komen om ingeschreven te worden in het zeeschepen- of binnenschepenregister. Artikel 2.1.26 regelt niet in welke taal de betrokken akte moet zijn opgesteld.

De akte in artikel 2.1.26 dient te worden gekwalificeerd als een akte voorgeschreven bij de wet. Afhankelijk van de ligging van de exploitatiezetel zal de te gebruiken taal in de akten en bescheiden van ondernemingen die voorgeschreven zijn bij de wetten en reglementen, geregeld worden door artikel 52 SWT, het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor sociale betrekkingen tussen de werkgevers en werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen, of het decreet van 30 juni 1982 inzake de bescherming van de vrijheid van het taalgebruik van de Franse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsook van de akten en documenten van ondernemingen opgelegd door de wet en reglementen (VCT 6 juli 2017, nr. 49.151).

De VCT heeft meermaals geoordeeld dat de thuishaven van een schip dient beschouwd te worden als de wettelijke woonplaats of de exploitatiezetel van het schip (zie: VCT-adviezen nrs. 1061 van 9 september 1965; (NA) 792 van 15 juni 1965; (NA) 1499 van 26 april 1966; (NA) 1582 van 17 mei 1966).

De versoepeling van de inschrijving van Engelse akten geldt niet voor schepen van ondernemingen waarvan thuishaven ligt in België. Deze akten dienen immers overeenkomstig voormelde wetgeving opgesteld te worden in de door wet of decreet opgelegde landstaal. De federale wetgever is bijkomend niet bevoegd om het gebruik van de talen te regelen in de akten van de schepen van ondernemingen waarvan thuishaven ligt in het homogeen Nederlands of Frans taalgebied (artikel 129, § 1, 3° G.W.).

- e) Er kunnen mogelijkwerwijs problemen ontstaan rond de territoriale werkingskracht van artikel 3.2.5 van het in ontwerp bevindende Scheepvaartwetboek.

Het verzekeringsbewijs in artikel 3.2.5 is een akte of een bescheid van een onderneming dat voorgeschreven is bij wet of reglement. De federale wetgever is enkel bevoegd voor het regelen van het gebruik van de talen in deze akten en bescheiden, wanneer de thuishaven van het schip is gelegen in een gemeente met een speciale taalregeling of een gemeente uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De verplichting van artikel 3.2.5 ontstaat voornamelijk ten aanzien van zeeschepen

waarvan de thuishaven ligt in het homogeen Nederlands taalgebied. Op deze schepen is het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor sociale betrekkingen tussen de werkgevers en werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen van toepassing. De verzekeringsbewijzen dienen dus in bijna alle gevallen opgesteld te zijn in het Nederlands. Enkel het Parlement van de Vlaamse Gemeenschap is bevoegd om een afwijking op deze regel te creëren.

Uit het voorgaande volgt dat de volledige omzetting van artikel 6 van de Richtlijn 2009/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme verzekeringen in het Belgisch recht de tussenkomst vereist van, naar gelang het geval, het Parlement van de Vlaamse of Franse Gemeenschap naast deze van de federale wetgever.

- f) Het gebruik van de talen wordt bij de uitreiking van de BUNKER-, PAL- en WRC-certificaten in de artikelen 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in ontwerp bevindende Scheepvaartwetboek op een andere manier geregeld dan bij de uitreiking van de CLC-certificaten, zoals vermeld in artikel 3.2.10 van het in ontwerp bevindende Scheepvaartwetboek. De voorgestelde artikelen 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 eindigen immers met de zinsnede “en kunnen de officiële landstalen achterwege blijven”.

De toevoeging van deze zinsnede zorgt ten eerste voor tegenstrijdigheden en onduidelijkheden. Enerzijds stelt het artikel dat het certificaat moet opgesteld zijn in één van de officiële landstalen. Anderzijds stelt het artikel verder dat de tekst in één van de officiële landstalen achterwege kan blijven, wanneer het certificaat tevens een vertaling in het Engels bevat. Verder kan de Engelse tekst niet louter een vertaling zijn, wanneer het certificaat niet langer de tekst bevat in één van de officiële landstalen.

De tekst geeft daarnaast een bevoorrechte positie ten aanzien van het Frans. Een certificaat opgesteld in het Frans moet niet vertaald worden in het Engels. De Franse tekst kan daarom niet achterwege blijven. De situatie is echter verschillend ten aanzien van certificaten opgesteld in het Nederlands en het Duits. Op basis van een internationaalrechtelijke verplichting dienen de betrokken certificaten een vertaling in het Engels te bevatten. De laatste zinsnede kan echter zo worden gelezen dat het certificaat *de facto* enkel in het Engels dient te worden opgesteld door de FOD Mobiliteit en niet langer in het Nederlands of het Duits. Dit zou tot gevolg hebben dat niet langer ten aanzien van alle taalgroepen het recht wordt gegarandeerd dat zij het betrokken certificaat verkrijgen in hun landstaal.

Omwille van het voorgaande adviseert de VCT om dezelfde tekst te hanteren in de artikelen 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 als in artikel 3.2.10: “Het certificaat wordt gesteld in één van de officiële landstalen. Ingeval de gebruikte taal niet de Franse is, moet de tekst tevens een vertaling in het Engels bevatten.”

- g) In de artikelen 3.2.11, 3.2.12 en 3.2.23 van het in voorontwerp bevindende Belgisch Scheepvaartwetboek dient in de Franse tekst “cet Etat” in ieder geval vervangen te worden door “de l’Etat”.

- h) De zinssneden “hebben wij besloten en besluiten wij” en “nous avons arrêté et arrêtons” op de eerste pagina van het voorontwerp moeten verwisseld worden van tabel.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]